

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta'se de 2 ori: Mercurul si Duminec, s'ar, candu concedu ajutoriale. — Pretulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/3 fl. v. a. Tiera' esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbii mon. sunatoris.

Anu' XXXII.

Se presuma la postele c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serb' 6 cr. Taca' timbrala a 80 cr. de fiecare publicare.

Nr. 27.

Brasiovu 21/9 Aprile

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 20 Aprile.

Cu unu simtiu de parere de rau amu primitu scirea, cumca activulu barbatu si multu zelosulu amiculu alu institutiei si alu culturii, din cose. scolaru Dr. Pavelu Vasiciu, dupa indelungatulu ser servitiu, ca' emaritu in pensiuie, parascesc Transilvania' calatorindu la locul nascerei in Timisiora', lasandu inuse tuturoru amiciloru si cunoscutorulu armatorulu vale adica:

Unu remasu bunu.

Dupa o petrecere de 33 ani in Transilvania' ca' directoru de carantina ces. reg. si ca' consiliaru ces. reg. si regescu de scole, cum si inspectoru alu scoleloru greco-resentidinu din Transilvania', mo reitoru in Patria' mea mai strinsa, respective la locul nascerei mele Timisiora', de unde chiamatu la derogatori'a ce amu portatu, eisemiu nainte cu 35 ani.

La acest'a despartire de frumosa' Transilvania unde amu petrecutu multe dile voiose, dar' si durerose, nu potu a nu aduce multiamita' mea cea mai calduroasa la toti aceia, cari m'au sprjinitu in cariera' derogatori' ce mi anume: DD. inspectori districtualu de scole, efioriloru si reprezentantiloru scolaru, dd. directori si profesori gimnasiali, dd. directori alu scoleloru normalu si elementariu si invetatoriloru scoleloru popularie, Judiloru cercuali si comunali, inspectoriloru micini si tuturoru amiciloru si cunoscutorulu, diendule unu remasu bunu si rogandu, ca' se-mi pastreze in anima' loru unu semnu de suveniru. —

Clasiu 16/4 Aprile 1869.

Dr. Pavelu Vasiciu,
cons. scolar, reg. in pensiuie.

Nu ne potemu conteni a nu retraimie rezultatile nostre ca' unu echo de asemenea simtieminte si de asemenea dorinte, adanse de unu buchetu de recunoastine pentru nemnumerate binefaceri si servitiu lasate pe aici, ca' o suveniru duratoris, care'n indreptatesca a avu in animu nostre unu neuitata si dulce aducere aminte, care va petrece si reviva in spiritulu multe fapte de indetoriri contra domnia' sa, si de stima si pretiure generale. —

Din provincia' avemu de a impartisi frumosa' resolutiune a conatimialioru nostri din mai multe locuri de a ne inbraca cu hainole de nunta pentru una serioasa activitate pe totu campulu de lupta spre a inainta binele poporulu romanu, si multe rezultate din luptele franco constitutionalu, pentru cari suntu resoluti asi sacrificia si interesele private. Lasamu se si urmeze aici' unelu din ele.

Acte romane pe cale constitutionalu.

Declaratiune

membriiloru romanu, — facia cu legea uniuiei Transilvaniei cu Ungaria', si facia cu legea egalie indreptatiriu nationale. (d. „Alb.”)

(Luata la protocolu in siediinta' comitatulu comitatensu a Solnochnu interiore tienna in Desiu in 5 Aprile 1869.)

In anulu 1867, candu s'a cetitu decretulu regescu, prin care s'a scosu din validitate legile, cari singuru au garantatu egalitatea nationale si de limba a natiei romane, n'amu intaridatu a nu

esprime impresiunile dureroase, cari ni le-a casinatu decretulu acela, dar' amue totusi ni-a ramas increderea si speranta', ca atatu inaltulu regimu, catu si legislatiune lasadu in consideratiune pozitiunea, si insemnetatea natiei romane, si voru da tota silinta' binevotioria, ca' legile referitoria egal' indreptatiriu nationale se se inoculesca prin allele de asemenea valore, si de cuprinsulu acelor'a. — dara acumu vedemu, ca si acea speranta' a nostra a fostu desiarta, de ora ce legea uniuiei Transilvaniei cu Ungaria' — facia si altcum fara concursulu natiei romane — si asia numita' lege despre egalitate nationale, in compusitiune loru de acumu nu numai ca nu indetulescu pretensiunile nostre, si nu correspondu asteptariloru nostre juste si legale, ci din contra ni punu cele mai mari pedee dezvoltarei nostre nationale, de si dupa opiniunea, si convingerea nostra, patria' numai atuncia pote prospera, deca ea ca mama comuna pro toti fili sei ii va stringe la petulu seu, ii va tracta intr'o mesura, si tote pretensiunile loru legale si juste le va indetuli; pentru aceea in consciinta' detoritoriu nostre contra trom, patria' si natieune, nu potemu se nu ni esprimemiu neindestulirea cea mai profunda cu legile amintite, declarandu, ca' intre marginile legiu, cu midlece morali si legali ni vomu da tota silinta', ca acele legi. (pro lege sustinerea integritatei statulu) catu mai curandu se se stramute, spre a pote corupunde justeloru si dreptloru pretensiuni si ale natiei romane, amesuratu spiritalu timpulu dormitoriu, si principeloru egalie indreptatiriu nationale si individuale. —

Sighisiora' 13 Aprile 1869.

Cu privire la nota' redactiunei din Nr. 23 „Gaz. Trans.” facemu cunoscutu, ca' ce atituda lauz alegatori' romanu din Sighisiora' (142) si din scaunu (abia 12) facia cu alegeriile din 20 Martiu a. c. pentru deputati dietali pro 1869—72.

Dupa ce in 7 Martiu in Mercuru capacitatele romane, caroru le diace la anima durerea si fericire natiei romane si a compatriei loru, se dechiaru, ca romanii transilvaniei se nu se impartasesca la alegeriile dietale, au scuitu si alegatori' romanu din Sighisiora' si scaunu se-si tiensu parola'. — Fia acest'a politica dupa parerea lui „Hazank” chiaru si gresita, viitorulu ei va arata folosele preservative.

In 20 Martiu a. c. o reprezentatiune a alegatoriloru de aici depuse pe mesa' comisiunei pentru alegere, in locu de voturi, una dechiaratiune, carea s'au si petrecutu la protocolu despre actulu alegeri si s'au si aternutu deja din partea comitatulu centrale inaltulu ministeriu de interne.

Dechiaratiune:

Candu stersc legislativa' din 1848 diferenti'a intre nobilime si nenobilime, ce dete drept'a, putea lua erasi stang'a prin articulu de lege II 1848, ca-ci acest'a lege crease pentru nobilime un „jus, suffragiu universale”, dara dreptulu de alegere alu nenobilime l'au departatu de urma print' unu censu!

Candu guvern' Maiestatea Sa, preta gratiosulu nostru imperatu singuru preste teritoriale Austriei, atuncia vigila unu Themis pentru tote poporale, unu cose, care destepa si 'n populu romanu civilizatiune. M'a candu s'a induratu prea gratiosulu monarciu prin diplom'a din Octobru 1860 si patent'a din Februaru 1861 a impartu puterea legislativa cu poporale sale, au participatu si natieune romane ca' factoru legislativu la aducerea de legi din 1861 1864 si -si incrisese egal' indreptatiriu politica pro orisonulu aurorie.

Dara durere nesupa! ca' dupa ce s'introdusu in 1865, era art. II de lege electorala, si s'a chiamatu diet'a feudalistica in Clusiu, si diet'a de incoronarea regelu in Pest'a, natieune romane trebuie se priveasca cu inasuta durere, cum se sterge legea constitutionalismulu din 1861—1864 de pro orisonulu aurorie sale politice, print'ro singura trasura de pena, prin grat'a si infantiu' multu promitietorei si nimica datatorei nobilime maghiare, si cum se desparte natieune romane era in absulu infantiu.

Este acest'a o propasire dezvoltatiore pentru natieune romana?! dupa constitutionalismulu din 1861—1864 atuncia de condemnatu?! Suntu aceste proceduri demne timpulu de facia, deca natieune maghiara inca si astadi inscrie pe panieloru conscientiale sale: libertate, egal' indreptatire pentru tote popore!?!

Da! constitutionalismu! Dara care ei suntu principiale! Cum este impartita astadi poterea legislativa intre regimu si poporu?

Nu vedemu aicia pro regimulu de o parte, si pro natieune maghiara de 5 milione, de cealalta parte, care predomnesce prin regimu asupra nationalitatiloru nemaghiare de 11 milione, dar' pro natieune romana nu o dierim nicaiera!?!

Egalitate intre Ungaria' si Ardelu!?! Da! acolo se bazeza sistem'a representativa pro unu censu de 5 fl. aicia numai pro unu censu de 8 fl. m. c.!

Egal' indreptatire pentru natieune romana s. c. l.! Da!! nationalitate nemaghiare -si sacrificia bunulu si sangele pe altariulu patriei, si nobilime maghiara -si arunca majoritatea si sab'a nationala in campu'n dreptatili!?!

Garantia pentru libertatea poporulu!?! — Acestu scutu santu este departatu din poporu, si domiciliatu in sfera' nobilime si a aristocratiei maghiare!

Considerandu noi aceste, nu potemu crede, ca de ore ce legislativa' este asia de vitriugu impartita, va nivela candura conscientia' de dreptu a poporulu nemaghiare in poliglota' Ungaria.

Si precum si-a esprimatu natieune romane pana acumu prin memorande, gravamine, proteste etc. etc., nemuliamirea sa, ca nu tote legile aduse pana acumu de diet'a pestiana, suntu unu productu de ide'a dreptululu eternu ci numai compilate de voi'a predominantia a natiei maghiare, d. e. legea de unione, legea nationalitatiloru!?! — asia nu vedemu si noi alegatori' romanu din Sighisiora' si scaunu siliti, a esprimatu totu aceea nemuliamire, si a ne rezervat contra acestoru legi; ba ne vedemu siliti a dechiarat serbatorescu si solene, ca acestoru legi — de si in tota forma' sa legale — dara exoperate contra voi'e natiei romane si contra dreptulu de egalitate, precum si Celoru aducendu in diet'a tieriei deschiendie pe 20 Aprile a. c., nu ne potemu supanu din convingere, ca suntu drepte, ci numai din interesulu pacei interne, si ca atare legi, le vomu combatu totdunda' cu armele legalitatu.

Considerandu in fine susu disole, noi alegatori' romanu din Sighisiora' si scaunu, nu potemu lua parte la alegeriile pentru tramitera in diet'a vitoria, pentru ca' se dovodimu, ca acele legi de libertatea poporulu nemaghiare, nu suntu apte

ministrul va susține cu tară noxul de pana acum cu imperiul, pentru Ungaria are mai multa necesitate de Austria decât Austria de Ungaria. Această ingirigire a austriacilor nu aduce aminte de un articol din „Vaterland“ și altul din ziarul „Ungarische Monatschrift“, și altul din ziarul „Vaterland“, cumca maghiarii ar veni în favoarea Prusiei separatismului de Austria, pe când dualistii austriaci poartă acasă politica în contielegere ca ei, fiindcă gravitatea cauză Germanii și apoi „Vaterland“ suspiciunând astfel dualismul, deica, ca în sensul acesta ungurii sânta pierduți pentru Austria, fiindcă ei speră, ca pot să se sustină de senes; romanii, serbii, croații sânta periculoși, pentru că la spațiul național afară de Austria, și polonii sânta numai pasenii de a trece într-unu regatu polon, numai tărășii și austriaci ultramontani sânta austriaci de calibrul greu de conscientia; și întro coalății austrieci înca se afla traditori de Maiestate condițional și acestia cu indolentele lor politico gravitatea la Germanii centralista prusiana. Apoi după sfatu că se se primisea federalismul pentru Boemia, Moravia și Silesia, ca acestia cu toți ca sânta străini sânta mai bun austriaci decât dualistii, cari să asternă patul în contielegere pentru că se și ajunga scopul separatistului în favoarea planelor cu Prusia. — Noi ne am miratu de atata indiscretia a lui „Vaterland“; înso ale reprezentă pe vecii conservativi și ultramontani, cari se totu mai imuniteseu și aspiră și ei a esi odată de asupra că oleu. —

CONFERINȚIA DIN 1866.

Protocolul Nr. 6. Siedința din 24 Aprilie.
(Urmare.)

D. pl. alu Rusiei dice, ca toti plenipotențiarii voiescu fara indoiă că voturile se se de că sinceritate. Asia dar' este vorbă de a se sci: care din cele două sisteme ofere cele mai bune garanții de sinceritate? În veruce casu, ar' trebui se se declare mai dinainte, ca conferința eșlește principiul strainu; fara acestia vomu continua a ne întore într-unu corcu vitiosu. Pre cata timpu se va lasă populașionilor speranța de a avé unu principu strainu, este evident, ca ele voru votu în totdeună în acestu sensu; alfelu ar' fi deca conferința se va pronunțu în termeni formali.

D. pl. alu Britaniei mari dice, ca, deca conferința voiesce se se conforme cu tractatele, n'ar mai puté fi indoiăta: ar' trebui electiuni separate.

Dni plenipotențiarii ai Franciei și Italiei respuđu comitetului Cowley, ca deca tractate înoco suntu făpte sveritate și alte stipulașionu internașionali, de cari trebuie se se ția cuimpu asemenia.

D. pl. alu Prusiei rechama, ca afara de cestiune principu strainu, mai este aceea de a se sci deca operașionu electorali deșu în cursu de executiuni votu fi anulate și deca se va provocă la alteu nou. N'ar fi ôre mai bine se se adreseze la adunarea, care este în punctulu de a se intruni, și si a i face cunoscuta declaratiunea conferinței?

D. pl. alu Rusiei respuđu, ca cestiune principu strainu este, în ochii guvernului seu, precablu la toțe celelalte, și ca dorose a se explică chiaru de acum cu populașionu precum și cu guvernul provisoriu din Bucuresci.

D. pl. alu Turciei aderețe pe deplinu la observașionu dnu Budberg; cestiune principu strainu este și pentru desulu cea principala.

D. pl. alu Austriei exprima parerea de reru, ca nu s'a putu înca deincepu preveni electiune, declarandule, ca ei nu trebuie să numeșde de catu unu gospodaru indigenu.

D. pl. alu Prusiei observand, ca conferința n'a avutu timpu, și ca a fostu surprinsa de evenimente.

D. pl. alu Rusiei recunoșce, dara este de parere, ca s'ar puté adreșu astadi consiliulu unu mesagu telegraficu spre a dă de scire la Bucuresci, ca puterile n'au renunțatu de locu la aplicarea articulu 13 din convenșionu de la 1858, această este o mesura cu care totu s'ar puté învoi.

D. pl. alu Franciei cugeta, ca ar' fi mai bine se se ția la resolușionu primita în siedința de la 4 Aprilie, în veruce casu, elu nu puté a priori admite nici eschderu principu strainu, nici separatiunea; elu declara mai dinainte responsabilitate unora apucatur, ce ar' puté conducă la întrebunțarea mesurilor coercitive.

D. pl. alu Austriei se teme, ca deca cirtu nu lau grig'ea de a bagă de seama se nu se redică neparatu nise complicatiuni și desordine, cari voru pune puterile limitrofe în obligatiunea de a luă în

tr'unu acordu comunu mesuri pentru propria loru securitate, această este importantu se se prevădu.

D. pl. alu Britaniei mari cugeta, ca conferința este de acordu asupra totalulu, astfel precum resultu din resolușionu asupra caru s'au unutu toti plenipotențiarii în siedința trecută. Pentru ce d. de Budberg nu voiesce a adere la sistemulu unei singure adunari cu facultate votulu separatu pentru deputații moldoveni?

D. pl. alu Rusiei dice, ca elu nu va puté adere fara se reporteze de această guvernulu seu, de ôre ce depesă ce i s'a adreșatu reclama două adunari.

D. pl. alu Italiei, insistand asupra importantiei că conferința sa și o decisiune astadi chiaru. Principelu de Metternich se unesce cu această dorința, și ar' doru forte multu se fia posibilu de a o satisfice, unindose cu opiniașia expresă de d. plenipotențiaru alu Franciei.

D. Drouyn de Lhuys, în urmă cererii ceterora din colegii sei, propune unu proiectu de declaratiune a carei redactiune, după ce a datu locu la diverse observașionu din partea membrilor conferinței, se stabilește în termeni urmatori:

„Proiectu de declaratiune a conferinței, pre care consiliu din Bucuresci voru fi înscarinat a lu pune în vederea guvernulu provisoriu.

„Adunare, care se va intruni la Bucuresci este chiamata a procede la electiune gospodarale. Alegerea nu va puté se cadia decât pe unu indigenu, în limitele articulu B alu convenșionu din 19 Aprilie 1858.

Deca majoritate deputatilor moldoveni din adunare va cere, acestia din urmă voru avé facultate de a vota separat. La casu, cându majoritatea din Moldov'a s'ar pronunță contra unrei, acestu votu va avé de conscientia separatiune coloru dōne principale.

Consiliu sântu înscarinat a vegheia într'unu acordu comunu la liberă emisiune a voturilor și voru comunică imediatu conferinței veruce șia ce s'ar fi adus.

Conferința decide că această declaratiune se se adreseze în numele seu colectivu diversilor agenti din Bucuresci.

Se convine pe langa această, că fiecare din plenipotențiaru se supuna fara intardare proiectulu guvernulu seu, și ca conferința se va aduna din nou, îndata ce totu voru fi primitu instructiuneșde dela cirtile loru.

Dni plenipotențiaru ai Austriei, Britaniei mari, Franciei, Italiei, Prusiei și Turciei anunșia, ca guvernulu loru au aderatu la propunerea facutu în siedința de la 28 Martiu, de a prelungi cu cinci ani durat' comisiuneș europene a Dunarei de diosu. D. br. de Budberg face această declaratiune, adaugand, ca guvernulu seu primose acestu termen că extremu, și ne trebuindu în nici unu casu se trece peste limitaș fixata.

Pentru cea ce privose propunerea facutu de comitetu Cowley, de a întinde pana la Brai'a autoritate comisiuneș europene, plenipotențiaru nu suntu înca în stare a face cunoscuta opiniașia guvernelor loru, caror' au raportat despre dens'a.

Facutu la Parisu, în 24 Aprilie 1866.

(Urmăz subsemnatariile.)

Protocolul Nr. 7. Siedința din 2 Maiu.

Secretariulu dă citire proiectulu siedinței trecut, care se primese.

D. pl. alu Franciei amintese, ca membrii conferinței ar' trebui se supna guvernelor loru proiectulu de declaratiune propusu în ultima siedința, și lo cere se binevoiescă a face cunoscută instructiuneș lo loru.

D. plenipotențiaru alu Austriei, Italiei, Prusiei, și Turciei declara, ca suntu autorisati a adere la proiectu.

D. pl. alu Rusiei aderețe asemenia: elu crede totu deplinu, ca trebuie se reduca aminte no'ă ce a avut onorea o a prezentu conferinței la 4 Aprilie, și telegram' principulu Gortschakoff din 4 (16) ale aceluși luni, pe care a citi' conferinței în siedința de la 24.

Obiectulu principale ce aveau în vedere aceste două comunicatiuni era, aduce d. br. de Budberg, de a încungură spresușia dorinței populașionilor moldo-romane ca toțe garantiile posibile de sinceritate și independenșia. Aceștia tiente ar' fi fostu fara indoiăta mai completa alinaș prin midloculu convocării a două adunari distinse. În lipsa de această combinatiune s'ar puté înca face, fara a susțiené alegereș deja încupte, că deputații moldoveni se voteze la Iasi, unde voru puté fi pusi directu

în contactu cu spiritușu generalu alu comitentilor loru.

Declaratiune, pe care plenipotențiaru intim' loru intrunire au fostu de parere a o adreșă consiliulu puterilor din Bucuresci, cuprindindu o mentiune expresă a necesitatii de a înlătură orice presiune de natura a împedecă liberă intrunire a voturilor, d. pl. alu Rusiei, asocianduse la această idee, adere în numele guvernulu seu la proiectulu propusu conferinței.

D. pl. alu Turciei declara, ca se unesce cu modul de a vedé expresu de d. br. de Budberg.

D. pl. alu Britaniei mari dice, ca supindu guvernulu seu proiectulu de declaratiune, adoptatu ar referendum de conferința, și a exprime ôre cari indoiși asupra redactiuneș acestui documentu. De aceea guvernulu M. S. britanice cugeta, ca este imposibilu că conferința se tracă în tacere asupra posibiliteșii, prin care guvernulu provisoriu din Bucuresci a provocatu alegerea unui principu strainu; și se pare mai logică a se explică asupra acestui punctu înainte de a se reaminti principulu indigențulu.

Comitetu Cowley propune în urmă acestor' redactiuneș urmatori:

Declaratiune:

„Guvernulu provisoriu din Bucuresci, provocand print'unu plebiscitu recentu numirea unui principu strainu, a lucratu contra convenșionu din 19 Augustu 1858, care prin articulu 12 lasa în puterea adunarei alegerea gospodarale.

„Conferința, referinduse la resolușionu sa din 2 Maiu trecut, decide ca grig'ea de a resolve cestiuneș mântinerii unrei trebeș lasatu adunarei ce se va intruni.

„Deca majoritate, fia a deputatilor moldoveni fia a deputatilor munteni, o va cere, și unii și alții voru avea facultate de a vota separat. În casu cându majoritatea, seu moldovăna seu muntăneș, se va pronunță contra unrei, acestu votu va avé de conscientia separatiune coloru dōne Principale.

„Acestia cestiuneș terminata, adunarea va procede la alegerea gospodarale, care în termeni articulu 13 din convenșionu, nu puté cadé decât pe unu indigenu.

„Consiliu sântu înscarinat a vegheia într'o intielegere comună la liberă emisiune a voturilor și de a reportă imediatu conferinței orice atingere s'ar aduce în votare.

D. pl. alu Rusiei dice, ca această redactiune i s'ar paré mai completa, și ca elu o primose pe deplinu.

Dni plenipotențiaru ai Franciei, Austriei, Prusiei o aproba asemenia.

D. pl. alu Turciei dă adesiunea sa nouei redactiuni.

D. pl. alu Italiei o primese asemenia, de ôre ce ceilali plenipotențiaru s'au pronunțati în acestu sensu.

D. pl. alu Britaniei mari cugeta, ca ar' fi folositoru se înșocișca declaratiuneș de instructiuneș sumaria, adreșata consiliulu; elu a redactatu asiă dar' unu proiectu de depesă, pe care l'u cieseș conferinței, și care după cateva modificari, este adoptatu în termeni urmatori:

„Domnule! Conferința, înconșciinta de evenimentele ce se petrecu în Principate, a credutu necesariu a face declaratiuneș anexata la această depesă și pro care sântei înscarinat se o presentati în copia guvernulu provisoriu din Bucuresci.

„Dorința conferinței este de a lasă Principatulu Unitu toțe libertateș de actiuneș compatibilu cu angajamenteș internașionali, pre cari ca este chiamata a face se se respecteze.

„Conferinței îi place a crede, ca guvernulu provisoriu și populașionu voru intielegé intenșionuș sale binevoioșe catra denselu, și ca adunarea va conformă acteleș sale cu sensulu acestei declaratiuni.

„Declaratiuneș prescria liniă de conduita ce consiliu an se urmeș, și conferința nu se îndoiesce de zelulu ce veti depune în unire cu colegii dōștraș, pentru a vegheia la executarea decisiuneș ce aduce la cunosșința dōștraș.

„Veti binevoi a invită pe guvernulu provisoriu se înșereze în diarușul oficialu textulu documentulu anexatu, și a nu informă prin telegrafu de această publicatiune.

Plenipotențiaru cirturilor garanți, fiindu autorisati a adreșă directu consiliulu respectivi declaratiuneș și depesă, pre cari conferința lo a adoptatu, se convine ca transmitereș acestor documentu se va face imediatu, în numele tuturor, prin telegrafu. Fiecare plenipotențiaru se le adreșeze apoi,

cau mai curand, pro cales ordinaria agintei guvernului sa la Bucuresti.

D. pl. al Turciei strage atentia conferintei asupra utilitatii ce ar fi ca Port'a se p'ota trimita in Principatu un comisariu sa delegat, care se aiba de misiune a veghia impreuna cu agentii curtilora garanti la asigurarea libertatii si la sinceritatea voturilor, si care va procura in acelasi timp guvernului otoman informatiunile directe de cari va ave nevoie.

D. pl. al Rusiei cugeta, ca Port'a trebuie sa p'ota a fi totdeauna in stare a-si procura informatiuni in Principate; dar' deca este vorba a exercitia o autoritate in numele sau, acosta este cu totul altu cova.

D. pl. al Rusiei observa, ca nu p'ote fi cestiunea de framterea unui comisariu otoman, ca-ci ar' trebui in acestu cas ca curtile garanti sa trimita delegati, si nu este locu a se laa o asemenea mesura.

Conferinta, primindu acestu modu, de a vedea, nu se mai da urmare propunerii dlui plenipoten-tiaru al Turciei.

Dnii plenipoten-tiari ai Italiei si Prusiei anun-cia, ca guvernule loru dau aprobatiunea propunerii facutu de comitele Cowley, de a se intinde pana la Braila autoritatea comisiei europene a Dunarei de diosu.

D. pl. al Franciei se pronuncia intr'un sensu favorabile aceluasi proiectu.

Facutu la Parisu in 2 Maiu 1866.

(Urmeza subsemnaturile.) (Va urma.)

Cronica esterna.

ROMANIA. Satui de apucaturi draconice si de coruptiuni la alegerea din Ungaria' amu totu asteptata, ca se vedema o stare favorabila simtului de dreptu, de dreptate si moralitate intru folosirea si aplicarea legii de alegere in Romania, ca se avemu celu pacinu mangaiarea, ca romanulu in Romania' totu nu e espusu atatoru cabale si persecutiuni, pentu ca se nu se p'ota folosi dupa convingerea propria de dreptulu sau de cetatanu; dures inse, ca boierii totu boieri, aristocratii toti aristocratii nu s'i schimba naravulu, ma pare, ca unii boieri din Romania' au chiaru studiatu de decoaptee pe boierii Ungariei in totu apucaturile de sila si coruptiuni spre asi rastearne patula celu mote de basiboiari, alegandu-si deputati totu de farina' loru. Nu vomu a face nici o reflexiune mai departe de spre decursulu alegerei in Romania', ci simtindu durere de anima, ca romanulu din clas'a boieresca nu e cu multu mai presu in simtulu de ecuitate, de legalitate si moralitate ca semintiele asiatiche, care nu au nici stratu de simtulu civilizatiunii europene, cum ne au lasatu noiau propozitiunii noastri acestu odor gloriuos, ce se ala neajungitu in milioanlu poporului si adi, pre candu in unele con-sciinte boieresti tocite de imoralitate politica, se afla tabula rasa de acestea nobile simtimentie. Liberitatea de presa cea netiermura din Romania' a datu pe facia multe neajunse, ce se aplica din partea guvernului de acum spre a impede libertatea alegerei si ale explicata pentu sena numai. Ma s'au facutu si arestari si versari de sango in unele locuri spre degradarea solidului caracteru alu numelu romanu. Eca ce face spiritulu de caste si de partie, precandu seriozitatea situatiunii europene ne impertezia se fimu cu totu unu cugetu si o anima fara a face bolcauste demonului ambitiuilor castice! Tota viti'a latina e constituita pe bazele cele mai democratice. Or' ce voru dusmanii democratii din Romania'? Se-si stermesca in capu si elementulu latinu!!

Spre a da una idee de spre decursulu alegerei in Romania', lasamu se urmeze aici numai urmatorulu actu, care atesta despre cele ce s'au petrecutu la Pitesti.

Mariel Sale Domnitorului.

Mari'a Ta!

Faptele fara de lege, ce s'au petrecutu in colegiulu alu 2-lea si alu 3-lea din Argesiu, au coersivitu totu ce e cugetare re-voit'oria a pututu v'odatu se-si inchipuiesca, pentu ca se umilesca o natiune.

O adresa, descriindu tote faptele in amenun-telu loru, se va prezenta Inaltimel Tale de catre cei loriti in drepturile si in onora loru.

Supt-semnatii, cari pana ieri s'au bucuratu de inalt'a Mariel Tale in credere, cu animele pline

de durere vinu respectuosu se roge pe Mari'a Ta se ordone, pe a loru garantu, liberarea alegatorilor intemnitati de doze dile.

Ai Mariel Tale piecaci:

Stefanu Golesec, Nicolae Golesec, G. Enescu.

In Ploiesti au cursu lucrulu si mai cu mare ingertia din partea guvernului; functionarii, garda d'a civica, profesorii, consiliulu communalu, fiindca reprezenta interesulu libertatii alegatorulu, fura isbiti si disolvati, dorobantii si politia' au ajutatu a se struncina si a se osamotata tota legalitatea, in-cata presiunea guvernului a aruncatu cu grosulu sementii a anarchiei intre poporu. — Per quod quis peccat, per eum punitur et idem. Anarchia va seceru, cine a semanatu anarchia. —

„Tromp. Carpatiloru” inse lauda procederea si decursulu alegerei, ca ca profetata democratismului si a votulu universalu vorbesce despre alegeri intr'un modu, ca cum rosii ar' face o casta deosebita de omni dusmanii numelu, natiunii si a eterosebitu Romanii. Noi nu precepemu acestu enigma, ca-ce Romanulu' diurnalulu rosiloru, a destulu de liberalu, democrat si chiaru si nationalu, cari virtuti predicatu nu potu se esa din sorgintii puterii. Vomu vedea in Nr. viit. cum vorbesce „Trompeta” despre rosii, si apoi vomu face paralela intre diurnalele acestea, ca-ce ambe se profesza, casu cele mai romane, cele mai democratice si totasi in obiectulu alegerei suntu dusmane, opuse si atatu de antagonice unulu altuia. Vomu vedea pe ce cale voru apuca noi alesi, cata suntu de romani, si deca suntu pe atata de resoluti pe catu vedu-ranu, ca suntu cei trecutii. Vedem. Din fructe se va cunoase arborele. —

Camerelu suntu convocate in sesiune extraordi-naria pentu 29 Aprilu. Ne miramu, cum se se chiama in sesiune extraordinaria, pre candu acosta sesiune e continuarea celor disolvate, care fi ordina-ria, or' dora numai dupa timpulu precistitu in constitutie, ca in 15 Novembre se aduna de regula, se numesce acosta sesiune extraordinaria? Nu ne precepemu nici in punctulu acosta. —

Parisu 13 Aprilu. In sediinta' de eri a camerei deputatorulu, cu ocazinea dezbaterilor bugetulu, marшалulu Niel, respundendu dlui Picard, insistu asupra necesitatii de a mantieni comanda-mentele militariu; bugetulu rebelului este unu bugetu normalu: nu este nici unu motivu de a se preocupu cineva de o incepere de rebelu, pentruca a do'a parte a contingentulu a fostu trimisa pe la casele loru. Niel adauga: „Organizatiuna noastra militaria are unu mare avantaju, care permite ca in optu zile armat'a se p'ota se fia pusa pe pitioru de rebelu.”

In sediinta' de astadi marшалulu Niel, respundendu lui Garnier Pagos, declara, ca efectulu nu va fi nici odata mai mare decatu 400.000 omeni. Camera' a respinsu amendamentul, pre care se cere desfiintarea gardei imperiale si o reducere in efectivu de 200.000 omeni. Carnot a desvoltatu unu altu amendamentu, pre care cere ca economile, resultandu din reducerea efectivulu, se fia destinate instructiunii publice; discutiunea continua.

Scrisorea imperatului, publicata in diurnulu oficialu, cu dat'a de 12 Aprilu, propune pentu serbarea aniversarii centenare a lui Napoleonu I., se se imbrunatuesca sortea vechiloru soldatii ai republicii si ai primulu imperiu, si prin urmare, facare dintre densi se primesca, dela 15 Augustu inainte, o pensione anualu de 250 franci din casa de consemnatiune. —

Parisu 14 Aprilu. Senatulu a adoptatu cu 116 voturi contra 1, tractatulu trecut, intre ora-siulu Parisu si creditulu fioncaru.

Camera' deputatorulu a votatu bugetulu ministerelei de rebelu in integritate lui. —

Parisu 15 Aprilu. In corpu legislativu se afirma din partea regimulu, cumca flota' si aprovisionarea arsenalora reprezenta unu pretiu si o putere, pe care Franci'a n'a posedat'o nici intru o epoca a istoriei ei. — Franciia i a succesu decandata a isola pe Prusia' spargundu aliantia' ei cu Itali'a si mioldicindu relatiiu amicale cu Austri'a. Totu asia se lauda si ministerialu Roman-icu, ca sta in cele mai bune relatiiu cu Vien'a intocma, cum se lauda pusutiunea Serbiei factu a Vien'a. Numai aliantia' nordica se nu se desearce, care cumva, ca o coalitiune asupra celoru ce profesza principiulu nationalitatiloru si au de bazea dreptulu politicu votulu universalu. —

„Esi reu din pereu, ca i mai reu fara de reu.”

Orce maiestria in lege e unu reu, care ma trece, pana candu nu lu prefaci in bine.

Romanii concivii statulu pretundu dela statu parte loru din reprezentantia la tote oficiale si beneficele dupa drept'a proportiune a sarciniloru ce le p'orta pentu statu, altfelu denegandulise statulu pentu ei n'ar fi dreptu, si totusi numai justitia' a fundamentulu statoloru. Nu e justitia? Cum va sta lucrulu cu fundamentulu! —

Romanii unde se afla amestecati in puterea dreptulu loru de egalitate pretundu dreptate ma maiestrita, ne imbalmasita. La orce restauratiuni cari vinu er' provisorie romanii voru pretendu si pana la definitia' organizare a tieriei in reprezentantia universitariu, municipale si comunale cola pacinu ach'particia' ce nu cuvine petutindina dupa numerulu votantiloru sei nationali, asia credu. De exemplu: in cutare comitatu seu comuna se afla 2000 alegatori, dintre cari romanii se afla 1000; romanii acestia voru pretende fara diuimetate parte din reprezentantia' comunei, adica fiindu acosta constatoriu din 150 membri, romanii pretindu 75 nationali alesi de ei, nu cu candidare maiestria. Romanii din partesi voru respectu particia' de dreptu cata de mare ce ar' cadu pentu alto nationalitati, amestecate cu ei; asia decandata ne amu apropiu unu de altii, in patriane, fara dusmanii. — Dea nici atatu nu li se va recunoase, unde se va mai afla medicina' delatara! — Si ero in impregiurazile de facia se afla alta chiaia mai apropiata de nejustitia' politica; da ere se afla si in politica vreo justitia'! —

Ceca ce a sanctionatu odata monarchulu tre-buie se romana suntu si neatentati, si orce atatu pentru comite crim'a de lesa Maiestate.

Pentru rescriptele regesci contrasemnate de ministri suntu numai ministrii responsabili sub sistem'a parlamentaria cu ministeriu responsabile.

Monarchulu p'ote trago la raspundere pe ministri chiaru si pentru rescripate ca si corpu legi-slativu, ce atatu mai lesne pentu faptele esle din man'a libera a — ministeriulu.

Ap'a trecut, petrele romanu; asia se duresi se p'romenescu si ministeriale in state; dar' duresi dorintia espresa a poporulu generalu si solidara ar frunte de granitu, pe a care bolitura sa scrisu: lumina, taria, vitalitate!

— Drepturile se castiga si apara prin sacrificia si lupte; nici unu poporu corstioru si teretaria n'a ajunsu a fi condonatoru. —

Novissima. Ministeriulu a pronunciatu se de credentialemu lui Benedek, comitetulu de aleg. Fagaresienu a protestatu si-si a datu desina-tiunea. —

Nr. 1248/pol. 1869.

Concursu.

Cu iontulu emisu ministeriale regu de interesu cu Nr. 24.457 s'au sustenutisim pentu districtulu Fagaresiinu unu ala dolica postu de chirurgu districtuale re-sidentiulu in tractulu Braoulu si salariu de 300 E. v. a. anualu.

Pentru implinirea acestui postu se escrie conentii pana la 15 Maiu 1869 exclusivu.

Competitorii au se-si asterna suplicile documentate cu diploma' si eventuale certificate de serviiu libereptate la universitate districtulu Fagaresiu. Se esri cononotiati'a timbelora patriei si cu deosebire a celu romane. —

Presidiulu oficiatulu districtuale Fagaresiu in 25 Martiu 1869.

Pentru capitaniulu suppres Dragosianulu m/p. v. capitano.

2-3

CURSURILE

la bursa in Oursu 1869 sta asia:

Galbini imperaterci	—	5 1/2	83	cr. v. a.
Augsburg	—	122	10	„
London	—	124	10	„
Impromutulu nationalu	—	61	90	„
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	61	90	„
Actile banculu	—	726	—	„
— creditulu	—	288	—	„